

Yeni Yayınlar

Açık İşletmeciliğin El Kitabı : Muhammer D. Öcal, Etibank yayınları 1972, 520 sayfa, 14 Bölüm. 76,60 TL.

— Açık işletmecilikle ilgili olan bu yeni yayın, işletmelerden örnekler vermek yerine, ortaya çıkabilecek problemlere yardımcı olabilecek konuları ele almıştır. Bu yayın aynı zamanda bir el kitabı şeklinde tanzim edilmiş ve bunu sağlayabilecek pratik bilgiler, gerek konuların incelenmesinde ve gerekse eklerde verilmiştir. Kitap toplam olarak 303 şekil ve resim, 56 cetvel ihtiva etmektedir. Baskı şekli ise rahatça okunabilecek niteliktedir.

Kitapta aşağıdaki konular ele alınmıştır:

1 — İktisadi konular, 2 — Kayaçlar ve Cevherler, 3 — Topoğrafik bilgiler, 4 — Arama sondajları, 5 Ağır iş makinaları, 6 — Ateşleme usûlleri, 7 — Ateşleme tekniği, 8 — Lağım delme makinaları, 9 — Basınçlı hava, 10 — Taşıma, 11 — Drenaj, 12 — Heyelan, 13 — Açık işletmelerin planlanması.

— Gerek özel ve gerekse kamu kuruluşlarında çalışan mühendislerin yanında bulunması gereken bu yeni yayın Etibank Genel Müdürlüğü, Genel Sekreterliği kanalıyla temin edilebilir.

• Kaya Mekaniği-Teori ve Pratiği, (Rock Mechanics - Theory and Practice), İsteme adresi : AIME Order Department 3ST70, 345 E. 47th St., New York, N.Y. 10017, USA. 762 sayfa, 24 \$. — Amerikan Kaya Mekaniği Komitesi, 11 inci Kaya Mekaniği Sempozyumunda verilen tebliğleri derleyerek bir kitap halinde basmıştır. Kitap Kaya Mekaniği konusunda en yeni araştırmalar ışığında tesbit olunan yeni uygulamalar ile temel teorik uygulamaları vermektedir. Kitap 34 makaleden meydana gelmiştir. Kaya Mekaniği konusunda Dünya üzerinde en önemli

otoritelerin katkıları ile meydana getirilen eserde konular 6 ayrı kısım altında toplanmıştır. Bu kısımları teşkil eden başlıklar; Kaya Mekaniğinde Jeolojik Faktörler, Jeolojik Faktörlerin Simulasyonu, Kaya Özelliklerinin Simulasyonu, Arazi Çalışmaları, Kaya Mekaniğinde Akışkanların Rolü, Kaya Mekaniğinde En Yeni Gelişmeler, şeklinde tanzim edilmiştir. Yer altında basınçların ölçülmesi, creep olayının teorik izahı ve tesbiti, meyil stabilitesinin hesapları-basınç altındaki kayaların statik ve dinamik elastik modüllerinin tayin ve tesbiti, su basıncının kaya mukavemetine tesirleri gibi konular en ilginç mevzuları teşkil etmektedir.

• Enerji ve Ülkelerin Ekonomisi (Energy and the Economy of Nations), W. G. Jensen. İsteme Adresi : Transtlantic Arts, Inc., North Village Green, Levittown, N.Y. 11756. U.S.A. 1970 165 sayfa, 12.50\$— Kitapta milli ekonomi açısından enerjinin rolü incelenmektedir. Ele alınan konular şu şekilde özetlenebilir; enerji katlandırmasının endüstri yönünden etkileri, bir enerji kaynağından diğer bir enerji kaynağına geçişte fayda - maliyet analizi, enerji taleplerindeki artışı etkileyen faktörler, çeşitli enerji türleri arasındaki rekabetin milli ekonomi açısından değerlendirilişi. Kitapta yazar tarafından öngörülen enerji politikasını tayin esasları oldukça enteresandır. Enerji talep ve arz tahminleri yapan veya bu konu üzerinde çalışan kişilerce ve ülkelerin enerji politikalarını tayin eden otoritelerce faydalanılması gereken önemli bir yayındır.

• Açık İşletmecilik, Taşocakları ve Alluvia'l Madencilik (Quarrying, Opencast and Alluvial Mining), John Sinclair., İsteme Adresi : American Elsevier Publishing Co., 52 Vanderbilt Ave., New York, N.Y. 100 17, U.S.A., 375 sayfa, 21.50 \$.— Açık işletmecilik ve alluvial madencilik konusunda bir

referans kitabı hüviyetindeki bu yayın aşğıdaki konulan ele almaktadır :

Maden arama metodları; işletme planlaması, dekapajın atılması, patlayıcı maddelerin kullanılış şekli; açık işletme metodları ile demir ve bakır yataklarının işletilmesi; kömür madenciliğinde açık işletmecilik; boksit, kil, kalker, fosfat, yataklarının açık işletmeciliğı; kil ve çakıl açık işletmeleri; alüvyal madencilik; açık işletmelerde enerji nakli; dekapaj döküm sahalarının düzenlenmesi ve bu sahalardan faydalanma; açık işletmecilikte sevkü-idare. Kitabın ek kısmında elektro¹ (manyetik maden arama metodları anlatılmakta ve büyük ve orta boy draglavınların performansları hakkında bilgiler verilmektedir.

• Kayaların Yerinde, Deformasyon Modüllerinin Tesbiti. (Determination of the In Situ Modulus of Deformation of Rocks), İsteme Adresi : American Society for Testing and Materials, 1916 Race St., Philadelphia, Pa. 19103., U.S.A., 200 sayfa, 19.25\$. —Yerinde (in situ) deformasyon modülünün hesaplanış şekli ve uygulanan yöntem bu kitabın ana hatlarını teşkil etmektedir. Kitabın yazılışına bir çok yazar katkıda bulunmuştur. Tatbikatta kayaların deformasyon modüllerinin tesbiti konusunda bir 'çok uygulamalar kitapta yer almaktadır. Deformasyon modülünün tesbitinde eski metodlara yer verildiğı gibi en 'son gelişmeler ve teknikler anlatılmakta metodların avantaj ve dezavantajları belirtilmektedir.

• Açık İşletmelerde Stabilité. (Stability for Open Pit Mining), CO. Brawner ve V. Milligan, İsteme Adresi: SME-AIME, 345 E. 47 th St., New York, N. Y. 10017, 242 sayfa,, 20.50\$. —Bu kitaptaki bölümler 1970 yılında British Columbia Üniversitesinde verilen Konferans tebliğlerinden teşekkül etmektedir. Açık işletmelerde basamak ve genel meyil stabilitesine etkiye bulunan faktörler irdelenmekte ve stabiliteyi arttırmak için pratik uygulamalar izah olunmaktadır. Arazide stabilité durumunun tesbiti için gerekli ölçü ve hesap şekilleri izah edilmektedir. Ayrıca zenginleştirme tesislerinden çıkan artik-

lar ile yapılan artık (tailing) barajları hakkında malumatlara yer verilmektedir? Hali hazırda stabilité yönünden kritik durumda bulunan bazı büyük açık işletmelerin stabilité hesaplarının ne şekilde yapıldığı izah edilmektedir. Ayrıca Kaya Mekaniğı İlim ve Teknolojisinde söz sahibi otoritelerin çeşitli konulardaki görüşlerine yer verilmektedir.

• Maden Metodları Atlası, Cilt III. (Atlas of Mining Methods, Vol III) Bohuslav Stocas. İsteme Adresi: Bohuslav Stocas, Nahrادku 2, Prag 2, Cekoslavakya. 11.0 \$ — Atlasın III üncü cildi 30u aşkın maden metodunu şekiller ile göstermekte ve izah etmektedir. İngiltere, Cekoslavakya, Almanya, Avusturya, İspanya ve İsveçte tatbik edilmekte olan maden metodları yer almakta ve açıklamalarda bulunmaktadır. Kömür, demir, kurşun, ve bakır madenciliğine ait maden metodları atlasda yer almakta ve izah edilmektedir.

• Maden Yatakları, II inci Baskı. (Ore Deposits, second edition) Charles F. Park, Jr ve Roy A. Mac Diarmid. İsteme adresi: W. H. Freeman and Co., 66t Market St., San Francisco, Calif. 94104, Amerika. 535 sayfa, 11.0 \$ — Kitap ana hatları ile maden yatakları mevzuunda temel prensipleri ve görüşleri vermektedir. Çeşitli cevherlerin neden değişik ortamlarda oluştuğı basit bir şekilde izah edilmektedir. Yazar değişik mineralizasyon oluşumları hakkında bilinen yatakları misal göstererek ve açıklıyarak daha kolay kavranabilen şekilde izahatta bulunmaktadır. Maden yataklarının jönezi ve lokasyonları hakkında detaylı bilgiler verilmektedir. Bu yeni baskıda maden yatakları konusunda çeşitli bilgiler revize edilerek en son ve en yeni görüşlere yer verilmiştir. Kitap içinde rastlanan misallerde çeşitli konuların izahı bu bilim dalındaki gelişmelerin en son durumu ışığında yapılmaktadır. Yeni baskıda bir bölüm ilâve olunmuş ve bu bölümde metallojenik provinsler ve epohlara yer verilmiş ve bazı bilinen mineralizasyonlar misal olarak gösterilmiştir.

• Mineral Artıklarından Faydalanma Konusunda Sempozyum Tebliğleri (Proceedings of the second mineral waste utilization Symposium) İsteme adresi: IIT Research Institute, ' Special Affairs, P. O. Box 4963, Chicago 111., 60680, Amerika. 373 sayfa, 15 \$ — Bu kitap 18-19 Mart 1970 tarihinde IIT Araştırma Enstitüsünde verilen sempozyum tebliğlerini ihtiva etmektedir. Kitap dört ana bölümde toplanmıştır. Bu bölümler şu konuları kapsamaktadır: «Endüstriye! Artıklardan Faydalanma», «Ferrous ve Nonferrous Hurda Metallerden Faydalanma», «Maden ve Zenginleştirme Tesisleri Artıklarından Faydalanma», «Şehirlerde Pis Su Artıklarından Faydalanma». Kitapta yer alan tebliğler iki ana tema üzerinde durmaktadır; artıklardan kazanç sağlama ve artıklara ilişkin teknik problemlerin çözümü.

• Hidrotermal Cevher Yataklarının Problemleri, (Problems of Hydrothermal Ore Deposition). Zdenek Pouba ve Miroslav Stempok (editörler). İsteme adresi : E. Schweizerbart'sche Verlagsbuchhandlung (Nagele u. Obermiller) Johannesstrasse 3 A, Stuttgart, Batı Almanya. 396 sayfa, 74.00 D. M- — Kitapta yer alan konular şu şekilde özetlenebilir; «Hidrotermal Yatakların Metal Kaynakları», — Cevherlerin kaynağı olarak asit magmatizma, alternatif kaynaklar, kalay ve molibden yataklarının kaynakları, alümin yataklarının kaynakları, cıva yatakları-

nın kaynakları; «Cevher Yataklarının Formasyon Derinliği ve Derine Doğru Uzantıları», «Hidrotermal Cevherleşmede Yan Taş Alterasyonu» — Genel problemler, değişik cevher tiplerinin yan taşlarda meydana getirdiği alterasyonlar, granit türünden kayalar içinde cevherleşmede yan taş alterasyonu, volkanik tür kayalar içinde cevherleşmede yan taş alterasyonu, karbonat türünden kayalar içinde cevherleşmede yan taş alterasyonu.

• Kaya Mekanik Dinamiği, (Dynamic F Rock Mechanics) G. B. Clark (editör), isteme adresi: SME - AIME, 345 E. 47th St., New York, N. Y. 10017, Amerika. 1033 sayfa, 21.00 \$. — Kaya Mekanik ilim ve teknolojisi günümüzde büyük gelişmeler göstermektedir. Bu kitap Kaya Mekanik konusunda ulaşılan seviyeyi göstermesi bakımında ilginç olmaktadır. Kaya Mekanik Dinamiği genel olarak kayaların kırılması ve ufalanması gibi konuları kapsamaktadır. Kitapta Kaya Mekanik Dinamiği konusunda en son gelişmeler ve uygulamalar yer almaktadır. İncelenen konular şu şekilde özetlenebilir: «kayaları parçalama ve kırmada yüksek süratli su jetleri», «kayaları parçalamak için kullanılan diğer yüksek süratli maddeler», «kayaları gevşetme, kırma ve ufalamada Laster ışınları», «infrared ısı kaynakları ve diğer enerji kaynakları»,